

Onze Voorouders en wij....

En praatje over mode en heerenkleeding

WANNEER ge belooft, geachte lezers en hooggeschatte lezessen, plechtig belooft, dat ge het onder geen voorwaarde verder vertellen zult, dan zal ik U een geheim mededeelen, dat U ongetwijfeld zeer interesseeren zal.

In mijn voorvaderlijk slot is geen Ahnen-Gallerie!

Wij hebben van een bet-overgrootvader een silhouetje, van een overgrootvader een olieverfportret, een daguerrotype en een kooldruk van een

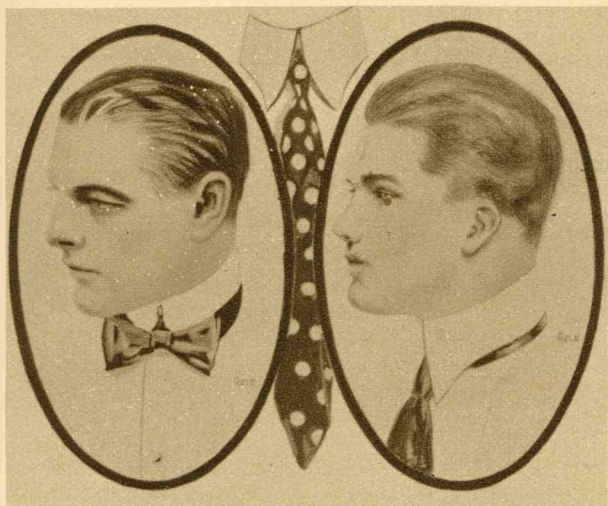
EEN NIEUW MODEL BOORD dat op het oogenblik in Amerika in zwang is. Let ook op het biesje langs den kraag en het sierlijke monocle lint. Ook het kneveltje verdient aandachtige beschouwing. (Haberdasher.)

grootvader, maar verder wisten wij het niet te brengen. En hoe zwaar ik vaak het gemis van zoo'n historische verzameling gevoeld heb, terwijl ik mij neerzette om dit artikel te schrijven, ben ik er werkelijk verheugd om. Want ik kan het mij levendig voorstellen hoe een twintig-eeuwsche ridder, de arme, zich vol schaamte voelen zal, als hij in zijn wel hoogst modieus maar toch sober zwart jacquetje staat tegenover de portretten zijner voorouders, die aan den wand prijken als een afstraling der glorie van vervlogen tijden. Krijgshaftige harnassen, sierlijk geplooid kragen, weelderige kanten, wapperende veeren, kleurige wambuizen, statige pruiken, sjabots en zijden vesten.

Onze voorouders en wij... Neen die vergelijking moeten wij heeren maar niet gaan maken, wanneer wij het over onze kleedij hebben.

De kansen zijn te ongelijk. En toch lijkt het mij onbillijk om, wanneer er van „mode” sprake is alleen te denken aan en te spreken van de kleederdracht der vrouw en van die der mannen geheel en al te zwijgen.

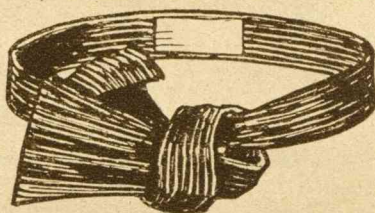
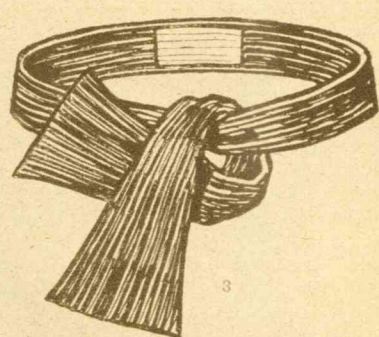
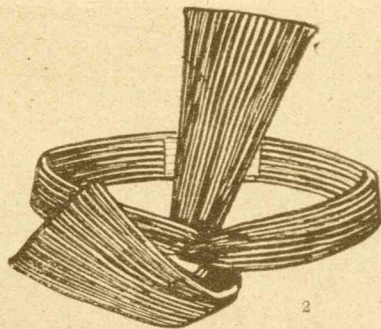
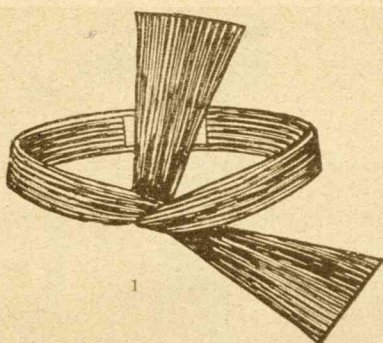
Alles is betrekkelijk in deze wereld. Wanneer des heeren uiterste omhulling, vergeleken met die van vroeger eeuwen, al weinig glorieus en schitterend is, toch is zij niet geheel en al zonder belangrijke punten. En daarbij de „mode” is te veel omvattend dat zij

EENIGE MODELLEN VAN BOORDEN EN DASSEN. (Amerikaansche advertentie).

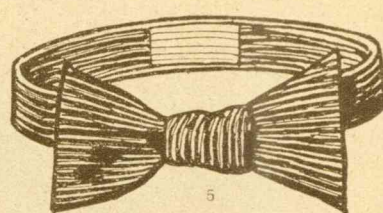
zich tot één terrein alleen zou beperken. Een bekend aesthetiker uit de vorige eeuw zei eens dat hij als de beste definitie van „mode” de volgende uitspraak beschouwde: Mode is een verzamelwoord voor een complex van cultuurvormen, welke in een bepaald tijdperk in zwang zijn en waarmee dit tijdperk wordt getypeerd.

En hij had het met deze omschrijving bij het rechte eind. Men mag zijn schouders ophalen over de „dwaasheid der mode”, het onverdedigbare aantonen dat ligt in

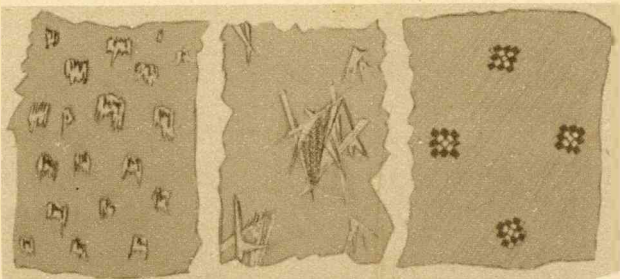
De nieuwe Smoking das

(Die Herrenmode.)

een slaafsch volgen van den wil van anderen in kleedij, omgangsvormen, meubelen en wat niet al meer, als psychologisch verschijnsel is de mode een uiterst merkwaardig iets. Te meer omdat onweerspreekbaar waar is, dat door de typeering, welke de mode zoo puntig teekent ook heel wat eigenaardigheden van tijdvakken, waarin zij heerschte, door haar voor het nageslacht zijn bewaard gebleven.

Het bestudeeren der mode-uitingen is dus een zeer belangrijke bron voor de kennis der historie.

NIEUWE DASSENSTOFFEN.

Ijsbloemen dienen evenals gestyleerde figuurtjes tot dessins der nieuwe dassenstoffen. Als nuances worden gekozen karmozijnrood op wijnrood, goudgeel op donkerblauw, prune met zwart-wit-oranje figuurtjes, enz. (Die Herrenmode.)

De mode heet grillig. En die beoordeeling schijnt maar al te vaak niet ten onrechte. Maar wie zich op een hooger standpunt weet te stellen en van daar af de dingen bekijkt met het voor en na hen liggend verband, die zal inzien dat die grilligheid veel meer schijn dan werkelijkheid is.

Er werken op het tot stand komen van een bepaalde mode heel veel dingen van toeval in. Toch is de mode als geheel, niet een toevallig verschijnsel. Zij is als een logisch uitvloeisel van omstandigheden, groote wereldgebeurtenissen beheerschen haar in positieven of negatieven geest; zij is een verschijnsel van reactie evengoed

als een stuw der actie. Zij is een propagandiste voor begrippen evengoed als een protest tegen overheersching. Zij ontstaat door den invloed van groote kunstenaars evengoed als door de machtige uiting van een volkswil. Men moet daarbij, zooals gezegd, het woord mode niet als een eng omlijnd begrip, dat niet verder gaat dan het „scheppen” van een dameshoedje, nemen.

Alhoewel die dameshoedjes evenzeer onderworpen zijn aan de invloeden en wetten waarvan ik boven schreef.

Men behoeft geen groot wijsgeer te zijn en niet persé in geweldige folianten (die intusschen ook al lang reeds „uit de mode” zijn) zijn kennis te hebben gevonden, geen doktershoed behoeft je kruin te sieren, geen toga je leden te omhullen om te durven en te kunnen beweren dat het werkelijk geen toeval is dat de heerenmode van vandaag zoo nuchter afsteekt tegen de kleedwijze van vroeger.

Het democratische van onzen tijd wordt er uitmuntend door getypeerd.

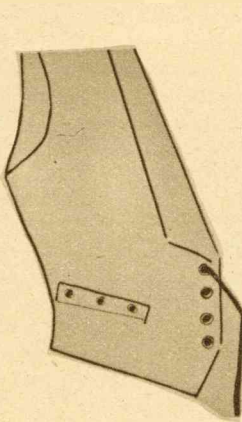
Maar tegelijkertijd toont die mode in haar fijne nuances, dat een niveleering, volstrekt en onherroepelijk, nog niet mogelijk is, zoo zij ooit mogelijk zal zijn.

Het persoonlijk-eigene van bepaalde menschengroepen (het lijkt een zichzelf tegenspreken der begrippen om deze woordcombinatie te gebruiken, toch is zij verdedigbaar en zegt wat ik bedoel) komt ondanks de democratisering van de heerenkleeding heel duidelijk naar voren.

Ook zonder harnas of praal van kant en stof en kleuren herkent ge meestal in één opslag afkomst en stand van den drager in de snit der zoo democratisch gedachte mannenkleeding.

En al uit zij zich niet door in het oog springende omwentelingen, voortdurend is zij werkend, de kracht welke uit voorkeur of uit eigenbelang (vaak ook door beide motieven gedreven) de variaties brengt in de details der mannenkleeding, waarvan elk „heer” die zich respecteert wel notitie neemt.

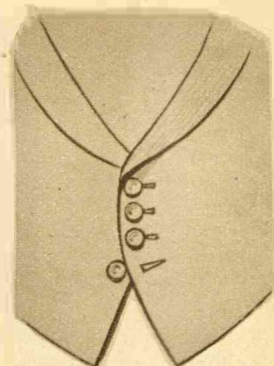
Al wil hij het niet zoo open bekennen.

Het vest dat met een zijden koord dicht wordt gemaakt.

De schoenvorm, welke in Amerika en Engeland als de meest elegante geldt.

Het vest, waarvan de onderste knoop open blijft.

Het nieuwste op het gebied der heerenmode, zooals zich dit in kleinigheden toont.